

«DE FIRE STORE»: Fire veteran-havforskere med ny bok. Fra venstre Odd Nakken, Steinar Olsen, Johan Østvedt og Arvid Hysten. FOTO: TERJE JENSEN.

GJENSYN: Tidligere fiskeridirektør Knut Vartdal (i midten) har også pensjonert seg, men

Hele fiskerinorge kan i dag glede seg over en formidabel forvaltningssuksess, ikke minst på torsk og sild. Nå får vi vite hvorfor i ei ny bok ført i pennen av kremen av dagens nålevende havforskere.

100 års viten sa

Terje Jensen
Trondheim

DET HANDELT derfor mye om de lange linjene da Havforskningsinstituttet presenterte boka ombord i splitter nye «G.O Sars» ved kai i Trondheim under fiskerimessa nylig. Representert ved forfattere som Johan Østvedt (85), Arvid Hysten (81), Steinar Olsen (80) og Odd Nakken (71). Men også representert ved de 100 år gamle tidsseriene på torsk og sild som disse har bidratt til, og som nærmest er å regne som en nasjonalskatt. Så verdifulle er de, at de betraktes som en av de viktige forklaringene på at nasjonen omsider synes å ha fått taket på fiskeriforvaltning etter årtier med barnesykdommer.

Boka heter «Norwegian spring-spawning herring and northeast arctic cod - 100

years of research and management». Mange av dem som har skrevet boka har opplevd nesten hele fortellingen første-hånds. Slikt gir tyngde. «G.O. Sars» var spekket med visdom denne torsdags ettermiddagen.

SKJØNT, DETTE har ikke alltid vært en almen oppfatning. Odd Nakken minnet i sin innledende presentasjon om tøffere klima, både i havet, mellom havforskere og fiskere og kanskje til og med mellom havforskere og fiskerijournalister. I 1990, da Odd Nakken flere ganger i avisspaltene pekte på at rekordlav torskekvote og rekordmye torsk på kysten egentlig først og fremst var et pedagogisk problem, fikk svar på tiltale i et leserrinnlegg: Selv et fem år gammelt barn burde vite bedre. Det er tydelig at Nakken behøver en legeunder-

” Jeg har aldri, med unntak av kanskje 1987, sett så mye ungtorsk i Barentshavet som nå.
Kjell Nedreaas, havforsker

søkelse, skrev inseraten, sånn omtrentlig.

Vel, både torsken og Nakken er antakelig forlenget friskmeldt. Nå skal han og de andre forskerveteranene ha den æren de fortjener for å ha gitt viktige bidrag til forståelsen av hvordan disse nøkkelbestandene påvirkes og vedlikeholdes.

FISKERIBLADET FISKAREN forlot bokpresentasjonen sammen med trålskipper Pål Roaldnes som har fisket siden 1982 i Barentshavet.

– Jeg har aldri, med unntak av kanskje 1987, sett så mye ungtorsk i Barentshavet som nå, forteller han. Og selv om det har vært tider hvor han ikke har kjent seg igjen i havforskernes bestandsbeskrivelser, så anerkjenner han fullt ut det pionerarbeidet han nettopp har fått presentert.

en benyttede anledningen til å få med seg boklanseringen i Trondheim. FOTO: TERJE JENSEN.

mlet

– Dette er så utvilsomt flinke folk. Og vi skjønner jo at det er nødvendig å stenge fiskefelt for å sikre rekrutteringa, sier Roldalnes. Og nevner med det akkurat hovedpoenget til Odd Nakken og det han flere ganger har trukket fram som den kanskje viktigste suksessfaktoren for torskeforvaltninga i Barentshavet, nemlig yngelvernet.

OGSÅ KOLLEGENE på havforskningen var møtt fram nærmest i samlet flokk da veteran-forfatterne holdt sin lansering. Kjell Nedreaas er også medforfatter i boka. Men etter eget utsagn mest fornøyd med å være flue på veggen når senioren har holdt redaksjonskonferanse.

– En ting er det som står der. Like givende har det vært å kunne høre på alle de andre betraktningene. En ære og en inspi-

”En ting er det som står der. Like givende har det vært å kunne høre på alle de andre betraktningene.

Kjell Nedreaas, havforsker

rasjon, oppsummerer Nedreaas. Det samme trakk Kathrine Mikalsen fram. Hun hadde med oldefars juksakrok fra Lofoten, og det var nesten så at forfatterne kjente den igjen.

– JEG KJENTE stoltheten vokse fram etter hvert som jeg leste. Dette har jeg lyst til å være med på. Dette har jeg lyst til å bygge videre på.

Her har jeg lyst til å bidra, oppsummerte den talentfulle havforskeren som blant annet skal være toktkoordinator på det store økosystemtoktet som allerede er i gang med 0-gruppeundersøkelser i Barentshavet.

Boka tar for seg hele torske- og sildehistoria fra Johan Hjort og fram til i dag. Det er hovedelementet. Men i tillegg er det kapitler om den teknologiske utviklinga, om

forskningsmetoder, fiskemetoder og 0-gruppetoktene.

Det hele innledes med en artikkel av nå avdøde Gunnar Sætersdal som i sin tid dro i gang hele prosjektet.

HAN FIKK inspirasjonen da han så at silda var tilbake og at begge disse viktigste norske fiskebestandene var i vekst. Etter hans død ble det stillstand ei stund, før veteranene tok opp tråden anført av den yngste av dem, Odd Nakken.

– For oss som har arbeidet med dette, har det bare vært ei stor glede. Det har vært en anledning til å møtes. Og vi har absolutt ikke bare snakket bok, røpet Odd Naken under boklanseringen.

terje.jensen@fbfi.no
Telefon: 77 05 90 21